

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Burgemeester	begrotingsprogramma 1 Economische Ontwikkeling 2 Welzijn 3 Gebiedsontwikkeling 4 Duurzaamheid 5 Bestuur & Veiligheid	Draagt bij aan Global Goal(s) 17. Partnership
b en w-vergadering 25 mei 2022	agendapunt	bijlage(n) ter inzage Jaarstukken 2021 (5) Agenda 2023 (10) Voortgangsbrief 01 mrt 2022 (1) Concept brf zienswijze naar GMR (1)
rol raad Zienswijze	soort document Raadsvoorstel en -besluit	
Vorbereidende vergadering 14 juni 2022	agendapunt	
raadsvergadering 28 juni 2022	agendapunt	
onderwerp Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Concept-Jaarrekening 2021, Concept-regionale agenda 2023-2025 ev (incl. ontwerpbegroting 2023-2026)		

INHOUD VOORSTEL

Aan uw raad wordt voorgesteld:

- een positieve zienswijze te geven op de jaarstukken 2021 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen en de voorgestelde resultaat-bestemming
- een positieve zienswijze te geven op de concept-regionale agenda 2023-2025 (incl. de ontwerpbegroting 2023-2026) en
- het college opdracht te geven deze zienswijze ter kennis te brengen aan het DB van de regio conform bijgaand concept.

1. Waartoe is het voorstel gedaan?

In 2020 heeft de gemeenteraad van de gemeente Rheden ingestemd met de instelling van de *Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen*. Ook is ingestemd met het visiedocument *Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio*, als basis voor de profilering van de regio en de gemeenschappelijke opgaven in de Regionale Agenda 2021–2025. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei is een vijftal samenhangende hoofdoggaven geformuleerd met verschillende speerpunten. De vijf opgaven zijn: de Productieve regio, de Verbonden regio, de Circulaire regio, de Ontspannen regio en de Groene groei regio. De regionale agenda is tevens de basis voor intensieve samenwerking met de Provincie Gelderland, The Economic Board en andere relevante maatschappelijke partners.

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de 18 regiogemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen, vanuit een meer-jaren perspectief. De gemeenteraden van de 18 regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven.

Op 01 januari 2021 is de Groene Metropoolregio formeel gestart. Conform de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling en de WGR, worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de jaarstukken en de agenda incl begroting.

2 Wat is de aanleiding?

Op 6 april 2022 heeft het Algemeen Bestuur van de Groene Metropool Arnhem – Nijmegen de jaarstukken voor 2021 in concept vastgesteld. Ook zijn de concept-regionale agenda 2023-2025 inclusief de ontwerpbegroting 2023-2026 vastgesteld. Gemeenteraden worden uitgenodigd om op beide onderdelen, uiterlijk 24 juni 2022, een zienswijze in te dienen.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- De WGR en de Gemeentewet
- Besluit Begroting en Verantwoording, (BBV).
- Beleidsnotitie samenwerkingsverbanden gemeente Rheden
- Visiedocument Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio

4 Wat willen wij bereiken?

Met het geven van uw zienswijze wordt recht gedaan aan de afspraken zoals die zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. De definitieve vaststelling van de jaarstukken en de agenda (incl. begroting) door het Algemeen Bestuur van de GMR is gepland op 06 juli 2022. Gemeenten worden vervolgens uitgenodigd in te schrijven op de verschillende opgaven. Hiertoe ontvangen de gemeenten medio september een uitgewerkt bestedingsplan 2023.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

GMR concept-Jaarrekening 2021

Op 01 januari 2021 is de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen formeel gestart. In 2021 is gestart met een klein groepje mensen met als uitdaging de regio-organisatie te bouwen en met bestuurders in de 5 BOT's aan de slag te gaan met de 5 opgaven. Het 1^e jaar is primair een opbouwjaar. De begroting bevatte dan ook tal van onzekerheden. In het opbouwjaar is desalniettemin veel bereikt (zie Voortgangsbrief 01 mrt 2022).

De concept-jaarrekening 2021 sluit met een exploitatie-overschot van € 331.012. Dit wordt primair veroorzaakt door lagere uitgaven voor het Regiobureau. De oorzaak is de vertraging in de start en daarmee vertraging in de opbouw van de organisatie.

In afwijking van hetgeen in de Gemeenschappelijke Regeling is vastgelegd wordt door het AB voorgesteld het overschot niet terug te laten vloeien naar de gemeenten, maar te bestemmen voor

- de algemene reserve (€100.000) waarmee deze direct op het maximum wordt gebracht.
- een bestemmingreserve (€231.012).
De bestemmingsreserve is bestemd voor de afronding van de inrichting van het regiobureau en de versnelde uitvoering van een aantal speerpunten.

Wij ondersteunen deze resultaatbestemming en de onderbouwing ervan (bijlage 4: Memo "Onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021).

GMR concept-agenda 2023-2025 (incl ontwerpbegroting 2023-2026).

De agenda bouwt voort op de ingezette koers. Er doen zich uiteraard accentverschuivingen voor om adequaat in te spelen op maatschappelijk-politieke ontwikkelingen. Met name nu ook het Rijk extra inzet op woningbouw-acceleratie, stikstof-maatregelen, landbouwtransitie en energietransitie.

Wij ondersteunen alle 5 opgaven, mede vanuit hun samenhang. Vooralsnog ligt onze prioriteit met name binnen de "Groene Groeiregio", de circulaire regio en de ontspannen regio.

De regionale opgaven kenmerken zich door hun schaalomvang, complexiteit en lange termijn karakter. We begrijpen de wens om meerjarig, structureel samen te werken en

bij te dragen. Desalniettemin hechten wij op dit moment nog sterk aan een jaarlijks afwegingsmoment.

De bijdrage per inwoner stijgt in 2023 met € 0,94 naar € 7,67. De stijging van de bijdrage wordt veroorzaakt door (a) de uitvoering van extra taken op verzoek van de gemeenten, (b) door verschuiving van werkzaamheden van gemeenten naar de GMR, (c) indexatie en (d) realistischer begroten op basis van de ervaringen in het opbouwjaar en

Het geheel overziend geloven wij in een sterke profilering van de regio en een krachtige samenwerking. Wij herkennen ons in de ambities, speerpunten en acties. 2023 wordt het 3^e jaar van de samenwerking. Wij hebben het vertrouwen dat de samenwerking steeds professioneler, solider en vooral succesvoller wordt.

6 Wat gaat het kosten?

Onze gemeentelijke financiële bijdragen bestaan uit:

- (a) een bijdrage aan het Regiobureau.
De bijdrage aan het regiobureau is structureel en bedraagt in 2023 €111.786. Er is sprake van een verhoging met €0,07 per inwoner t.o.v. de bijdrage in 2022, totaal €3.040. Deze verhoging verwerken we in de kadernota 2023.
- (b) een bijdrage aan de The Economic Board (deze loopt via de GMR).
De bijdrage TEB blijft gelijk, namelijk 1 euro per inwoner.
- (c) een bijdrage aan de vijf GMR-opgaven.
Voor de realisatie van de vijf opgaven is in 2023 een incidenteel bedrag nodig van € 221.940. Jaarlijks besluit de gemeenteraad bij de begroting over deelname aan de 5 GMR-opgaven.

De bijdragen aan het GMR-regiobureau en de 5 opgaves zijn gebaseerd op een bedrag per inwoner.

Bijdrage per inwoner	2022	2023
Regiobureau	€ 2,50	€ 2,57
Verbonden regio	€ 1,30	€ 1,51
Productieve regio (excl TEB)	€ 0,73	€ 0,97
Circulaire regio (excl RES)	€ 0,81	€ 0,93
Ontspannen regio	€ 0,57	€ 0,65
Groene groeiregio	<u>€ 0,82</u>	<u>€ 1,04</u>
<i>Subtotaal bijdrage aan Opgaves</i>	<i>€ 4,23</i>	<i>€ 5,10</i>
Totaal voor de jaren	€ 6,73	€ 7,67

De middelen voor het Regiobureau en de jaarlijkse bijdrage aan The Economic Board zijn in lijn met de eerdere besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking en zijn opgenomen in de MJPB.

Zoals bij het aangaan van de versterkte regionale samenwerking is afgesproken, beslissen de 18 gemeenteraden over deelname aan de opgaven, de gevraagde middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven. Besluitvorming hierover vindt plaats in november 2022 bij de begrotingsbehandeling.

De bijdrage aan de 5 GMR-opgaven heeft nu nog een incidenteel karakter, namelijk afhankelijk van de besluitvorming in de gemeenteraad.

In de kadernota worden deze financiële aspecten meegenomen. De definitieve besluitvorming zal plaatsvinden bij de begrotingsbehandeling in november 2022.

7 Wat zijn de risico's?

In de basis zijn de opgaven zo gekozen dat ze echt van regionaal belang zijn en lokaal hun uitwerking zullen hebben. Voor de toekomst is het de verantwoordelijkheid van de regiogemeenten om de regionale opgaven met elkaar vast te houden en invulling aan te geven.

Niet-deelname heeft mogelijk gevolgen voor de gemeente, bv. omdat de gemeentelijke opgaven en doelstellingen dan op een andere manier, los van de regionale samenwerking moeten worden gerealiseerd waarbij medewerking van partners en toegang tot externe financiering wellicht minder eenvoudig wordt.

8 Zienswijze

Op basis van het bovenstaande stellen wij uw raad voor om:

- een positieve zienswijze te geven op de GMR concept jaarrekening 2021
 - een positieve zienswijze te geven op de concept agenda (incl ontwerp begroting 2023-2026)
- conform bijgaande concept Brief zienswijze Concept Jaarrekening 2021 en Regionale Agenda 2023-2025.

9 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Binnen de bestaande GMR-samenwerking bestaat groot commitment voor de versterking van deze samenwerking. In 2022 hebben de deelnemende gemeenten op een enkele uitzondering na ingetekend op alle opgaven.

10 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Na behandeling in de raad worden de definitieve zienswijzen verstuurd aan het DB van de regio. Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2023 ev. vindt later dit jaar plaats door het Regiobureau van de GMR.

11 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Aan dit besluit is geen evaluatie verbonden.

De reacties op de concepten van de regiogemeenten worden door het AB van de regio vertaald in een definitieve jaarrekening 2021 en een definitieve agenda 2023-2025 (en begroting 2023-2026). Daarover kan de raad zich in het najaar uitspreken.

De Steeg, 28 juni 2022

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Nadja Renkema.
secretaris.

Bijlage 1:

Concept Brief Zienswijze GMR jr21 en agenda23

Bijlagen 2: Jaarrekening 2021:

- 2.1 Aanbiedingsbrief jaarstukken 2021 Groene Metropoolregio gemeenteraden 13-04-2022-
- 2.2 Concept jaarstukken 2021 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- 2.3 Definitief accountantsverslag
- 2.4 Controleverklaring
- 2.5 Memo Onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021

Bijlagen 3: Agenda + Begroting 2023-2026:

- 3.1 Aanbiedingsbrief concept-regionale agenda 2023-2025 + ontwerpbegroting 2023-2026 colleges en raden 13-04-2022
- 3.2 Regionale agenda 2023-versie 1.1 06-04-2022 LR
- 3.3 Onderbouwing ontwikkeling inwonerbijdrage 2023
- 3.4 Memo overzicht inwonerbijdragen 2022 - 2026
- 3.5 Opgave-overeenkomst 2023-2025 Verbonden regio
- 3.6 Opgave-overeenkomst 2023-2025 Productieve regio
- 3.7 Opgave-overeenkomst 2023-2025 Circulaire regio
- 3.8 Opgave-overeenkomst 2023-2025 Ontspannen regio
- 3.9. Opgave-overeenkomst 2023-2025 Groene groeiregio
- 3.10 Algemene voorwaarden Opgaven

Bijlagen 4:

2022-GMDB-17 - brief colleges inzake voortgang GMR maart 2022